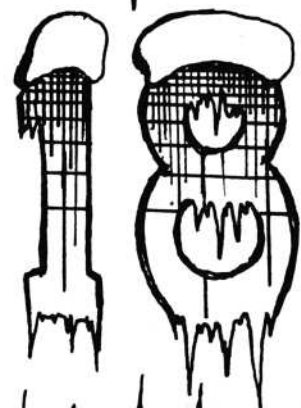

KORPISOVIKUR

The letters 'KORPISOVIKUR' are rendered in a stylized, hand-drawn font. Each letter is filled with a cross-hatched or grid-like pattern. The top of each letter is capped with a white, snow-like shape, and the bottom edges are decorated with numerous icicles of varying lengths and shapes, giving the impression of a frozen or winter theme.

**KORPISOTURI
18**

**RAuk/KarJP
kurssi: 57
kurssijulkaisu
toimitus:
opp. Himberg
taitto:
opp. Himberg
opp. Kihlström
kansi & kuvat
opp. Tolvanen
painoasu:
Pohjois-Karjalan
Kirjapaino Oy**

Tervehtiessäni teitä jääkäriupseerikurssinne päättäjäispäivänä, haluan samalla onnitella teitä jokaista, sillä olette suorittaneet tunnetusti vaativan koulun. Teistä on kasvanut lujakuntoinen sekä oikean yhteis- ja joukko-osastohengen omaava kurssi.

Teitä odottavat vaativat tehtävät. Joudutte toimimaan esimiehinä ja kantamaan osaltanne vastuun alaistenne opettamisesta ja kasvattamisesta. Teidän tulee myös kyetä luomaan oikea henki alaiseenne joukkoon, niin että he omaavat tiettyä ylpeyttä saavutuksistaan ja tuntevat joukko-osaston omakseen, vieläpä koko elämänsä ajan.

Nykyaikaisin välinein käytävä taistelu vaatii kaikissa johtoportaisissa toimivilta johtajilta paitsi oman erikoistehtävänsä, myöskin muiden aselajien toiminnan ja menetelmien tuntemusta, sillä taistelun menestyksellinen suorittaminen on kaikkien aselajien yhteistoiminnan tulos. Suorittamanne kurssin perusteella ovat maavoimien aselajien yhteistoiminnan teoreettiset pääperiaatteet teille selkiytyneet.

Nyt, käytännöllisen johtajakautenne varsinaisesti alkaessa, onkin eräänä tärkeimmistä koulutustavoitteistanne pidettävä oikeiden yhteistoimintamenetelmien omaksumista joutuessanne käytännössä toimimaan koulutuksenne edellyttämässä johtajatehtävissä yhteistoiminnassa maavoimien muiden aselajien, lähinnä kenttätykistön kanssa. Lyhyt palvelusaikanne suoraan tähän vain rajoitetut mahdollisuudet harvalukuisten sota- ja taisteluharjoitusten puitteissa. Näin ollen toivotankin teille, nuoret johtajat, jatkuvaa intoa ja uteliaisuutta kehittyäkseen todella korkeatasoisiksi suomalaisiksi johtajiksi, ei ainoastaan mahdollista sotaa, vaan myöskin rauhan päiviä varten.

Ylämyllyllä, 7. 4. 1966
Varuskunnan päällikkö
Everstiluutnantti K. O. Tolvanen

Everstiluutnantti Pentti Syrjä

**PUOLUEETTOMUUS- JA
MAANPUOLUSTUSASENTEITA
KOSKEVAN
KENTTÄTUTKIMUKSEN
TULOKSIA**

Lyhennelmä, joka on laadittu Henkisen maanpuolustuksen suunnittelukunnalta saadun aineiston perusteella.

I Johdanto

Keväällä 1964 toimeenpani henkisen maanpuolustuksen suunnittelulautakunta laajan kenttätutkimuksen tarkoituksenaan selvittää, miten suomalaiset suhtautuvat mm. puolueettomuus- ja maanpuolustuskysymyksiin ja niihin toimenpiteisiin sekä periaate- ja kaisuihin, joiden tarkoituksena on valtakunnan ja kansalaisten turvallisuuden lisääminen. Tutkimuksen yhteydessä haastateltiin n. 1500 otannon perusteella valittua henkilöä, ja tavoitteena oli antaa suunnittelulautakunnalle kuva niistä kansalaisten tiedoista, asenteista ja mielialoista, joiden varaan se lähinnä joutuu rakentamaan oman toimintaohjelmansa. Samoin oli pyrkimyksenä selvittää, millaisia mahdollisia muutoksia kansalaisten turvallisuuskysymyksiä koskevilla asenteilla oli tapahtunut aikaisemmin suoritettujen tutkimusten ajankohtaan verrattuna. Lopuksi oli tutkimuksen toimeenpanijain mielessä myös se näkökohta, että voitaisiin luoda pohja sellaiselle tieteelliselle tutkimusjärjestelmälle, jota säännöllisesti soveltaen voitaisiin saa-

da luotettava ja puolueeton kuva yhteiskunnan piirissä tapahtuvasta asenteiden, mielipiteiden ja kannanilmaisu-
jen kehityksestä.

Ensimmäinen tiivistelmä tutkimuksen tuloksista esitettiin suunnittelukunnalle vuoden 1964 lopussa. Syksyllä 1965 vuorostaan valmistui tutkimuksesta laajempi selvitys, joka esitettiin Puolustusneuvostolle ja osoitettiin sitten suunnittelukunnan jäsenten käyttöön. Seuraava yhteenveto on laadittu viimeksi mainitun kokonaisselvityksen perusteella.

II Tutkimuksen sisältö ja menetelmä

Lähtien siitä perusnäkemyksestä, että turvallisuuspolitiikkamme rakentuu toisaalta ulkopoliitikasta, jonka keskeisenä piirteenä on puolueettomuusajattelu, ja toisaalta maanpuolustuksesta, jossa vuorostaan muutenkin kuin puhtaasti sotilaalliset tekijät saavat voimakkaita painoja, keskittyi tutkimus lähinnä selvittämään kansalaisten puolueettomuus- ja maanpuolustusasenteita. Nimenomaan asennoitumisessa maamme ulkopoliittikaan olivat tutkittavina kuva Suomen ulkopoliittikan päämääristä, näkemys puolueettomuuden periaatteesta, käsitys ulkopoliittisten toimenpiteiden osuvuudesta ja vaikutuksista, ulkopoliittiset tiedot yleensä

Maanpuolustusasenteiden osalta tutkittiin käsitystä puolustuskyvyn tarpeellisuudesta sekä suhtautumisesta puolustuslaitokseen. Eri piirteiden keskinäisten riippuvuussuhteiden selvittämiseksi kohdistui tutkimus lisäksi eräisiin tausta- ja rinnakkais tekijöihin. Näin väestön ikä- ja taloudellinen rakenne, tiedon taso, asuinalueet ja osin myös poliittiset asenteet olivat niitä muuttujia, joiden osuutta ilmaistuihin kantoihin toivottiin voitavan valaista.

Tyypiltään tutkimus oli ns. suora haastattelu. Alusta pitäen haluttiin suunnittelukunnan taholta välttää sel-

laisen käsityksen syntymistä, että kansalaisilta urkittaisiin mielipiteitä, joita he eivät halua ilmaista. Tehtyihin kysymyksiin ei tästä syystä sisältynyt sellaisia kätkeytyjä tai epäsuoria tiedusteluja, jotka mm. haastatteleamalla toteutetussa tutkimuksessa saattavat olla tavanomaisia. Haastattelulomakkeeseen sisältyi kaikkiaan 74 kysymystä, eräät näistä olivat useampiosaisia. Lomakkeen laatimisesta vastasi Helsingin Yliopiston sosiologian professori Erik Allardt, joka tässä tehtävässä toimi yhteistyössä Suomen Gallup Oy:n toimitusjohtajan, fil. maist. Tauno Hellevuon sekä henkisen maanpuolustuksen suunnittelukunnan pääsihteerin, fil. maist. Erkki K. Palomäen kanssa.

Käytännössä tutkimus suoritettiin henkisen maanpuolustuksen suunnittelukunnan tutkimusjaoston valvonnassa. Sen kenttäosasta vastasi Suomen Gallup Oy:n haastattelijaverkko, jonka 143 haastattelijaa osallistui työhön.

Haastattelut suoritettiin maaliskuun 28. ja toukokuun 3. päivien välisenä aikana. Haastattelijain työtä kontrolloitiin lähettämällä postitse 131 vastajalle tarkistuskirje. Näistä palautettiin 77 eli 58 %. Kaikissa näissä tapauksissa oli haastattelu vastaajan ilmoituksen mukaan asianmukaisella tavalla suoritettu.

Haastattelun luonteesta ja nimenomaan siihen sisällytettyjen suorien kysymysten laadusta johtuen oli odotettavissa, että jotkut vastaajiksi valituista kieltäytyivät antamasta haastattelua. Haastattelijain antamien tietojen mukaan tällaisia henkilöitä oli 145. Todellisuudessa luku lienee hieman suurempi, koska kieltäytymistapaukset helposti joutuvat sekä tahallisen että tahattoman unohtamisen kohteeksi.

III Tulokset

1) Tulosten kokoaminen

Tutkimussopimuksen mukaisesti tulosten alkukäsittelyn suoritti Suomen

Gallup Oy, joka siirsi lomakkeiden sisältämät tiedot reikäkortteille. Nämä puolestaan luovutettiin Helsingin yliopiston sosiologian laitokselle, jonka esimiehen, prof. Allardtin valvonnassa suoritettiin yliopiston tietokonekeskuksessa aineiston alustava käsittely. Tämän jälkeen ryhdyttiin varsinaiseen tietojen taulukointiin ja kokoamiseen johtopäätöksiä varten. Eri osa-alueiden yksityiskohtainen tutkiminen jatkuu kuitenkin edelleen, ja on odotettavissa, että saadun laajan aineiston analysointiin joudutaan käyttämään vielä runsaasti aikaa. Varsinaisten yleistietojen lisäksi tarjoaa koottu aineisto nimittäin mahdollisuudet useiden eri lähtökohdista toteutettujen spesiaalitutkimusten suorittamiseen. Tähän mennessä käyttöön saadun kokonaisselvityksen on suorittanut yemajuri, valtiot. tri Risto Hyvärinen.

2) Kuva Suomen ulkopoliittikan päämääristä

Tutkimusten tulosten perusteella on mahdollista päätellä, miten valtakuntamme valitsevat ulkopoliittikan päämäärät ymmärretään, miten väestö asennoituu itse puolueettomuuden periaatteeseen ja puolueettomuuspolitiikan soveltamiseen käytännössä sekä mitä se tietää ulkopoliittikaamme liittyvistä asioista.

Jo ennakkolaite voitiin pitää varmana, että Suomen kansalaiset pitävät valtakuntamme itsenäisyyden säilyttämistä ulkopoliittikan keskeisimpänä päämääränä. Tutkimus kuitenkin osoittaa tässä suhteessa eräitä intensiteetin vaihteluita. Jos asetetaan rinnakkaisiksi tavoitteiksi taloudellinen hyvinvointi ja/tai riippumattomuus, on riippumattomuuden saama ensisijaisuus ilmeinen. Myös antaa tutkimuksen tulos aiheen päätellä, että kansalaisten mielestä on vaikea arvostaa taloudellista hyvinvointia ilman riippumattomuutta. Eri sosiaali- ja kieliryhmien välillä on kannanotoissa eroavuuksia siten, että

ruotsinkieliset korostavat riippumattomuuden ensisijaisuutta jonkin verran voimakkaammin kuin suomenkieliset ja ylimpiin sosiaaliryhmiin kuuluvat tunnuttavammin kuin alimpaan kuuluvat.

3) Puolueettomuus

Suomen riippumattomuuden tarkoituksenmukaisimmin takaavana keinona pidetään puolueettomuuspolitiikkaa. Tutkimuksen mukaan kansalaiset asennoituvat noudattamaamme puolueettomuuden periaatteeseen erittäin myönteisesti, sillä kaikkiaan 91 % haastatelluista katsoo puolueettomuuden valitsemisen olleen maamme turvallisuuden kannalta hyvän valinnan. Kannatus on jokseenkin samansuuruinen kaikissa sosiaaliryhmissä, ja kielteisellä näkemyksellä on aivan mitätön, kahden prosentin luokkaa oleva, merkitys.

Vastaavasti katsotaan maamme ulkopoliittikkaa viime vuosina yleensä hoidetun hyvin. On luonnollista, että tässä kohden kuitenkin on eroja sekä alueittain ja sosiaaliryhmittäin että puoluehmittäin. Myönteisin kanta on maanviljelijöillä, vähiten arvostava maataloustyöläisillä. Korostettakoon kuitenkin, että vain 6 % kaikista haastatelluista pitää ulkopoliittikkaamme huonosti hoidettuna. Jos poliittista kannanottoa pidetään tarkasteluperusteena, voidaan todeta SKDL:n kannattajiin lukeutuvien suhteiden kriittisimmin valtakuntamme johdon harjoittamaan ulkopoliittikkaan. Merkille pantavia eroja asennoitumisessa on havaittavissa myös asuinpaikkojen perusteella. Suurimmissa kaupungeissamme, Helsingissä, Tampereella ja Turussa asuvat ovat näet poikkeuksellisen kriittisiä harjoitetun ulkopoliittikan suhteen ja osoittavat suurempaa halua suoranaiseen arvosteluun kuin muualla ja nimenomaan avoimella maaseudulla asuvat. Eri ikäryhmiin kuuluvien asennoitumista tarkasteltaessa vaikuttaa vuorostaan siltä, että vanhimmat ikä-

ryhmät yleensä suhtautuvat harjoitetuun ulkopoliittikkaan arvostelevammin kuin nuorimmat ja keski-ikäiset.

Puolueettomuuspolitiikkamme käytännöllisenä ohjenuorana on pyrkimys välttää kietoutumista muiden valtioiden välisiin eturistiriitoihin niin hyvin rauhan kuin sodankin aikana. Käsitys siitä, miten hyvin tässä pyrkimyksessä voimme onnistua, ilmaisee osaltaan kansalaisten uskoa mahdollisuuksiimme. Tutkimuksen mukaan haastateltavien optimismi ei tässä kohden ole läheskään yhtä voimakas kuin suhtautumisessa Suomen tulevaisuuteen kansakuntana. Yleensä optimismi on voimakkaampaa avoimella maaseudulla kuin isoissa asutuskeskuksissa, samoin se on voimakkaampaa Pohjois- ja Koiillis-Suomessa kuin Etelä- ja Lounais-Suomessa. Mitä taas eri ikäryhmien käsityksiin tulee, nuoremman polven usko maamme puolueettomuuden säilyttämismahdollisuuksiin maailmanlaajuisen kriisin puhjetessa on vähäisempi kuin vanhemman polven. Ilmiö on rinnakkainen sille myöhemmin osoitettavalle havainnolle, että sodan kokeneet ja nimenomaan sodassa mukana olleet ikäluokat uskovat Suomen puolustautumismahdollisuuksiin voimakkaammin kuin ne, joilta omakohtaiset kokemukset puuttuvat.

6) Puolustautumisen ja puolustuskyvyn tarpeellisuus

Ulkopoliittikan rinnalla kuuluu turvallisuuspolitiikan piiriin puolustuspolitiikka. Tapa, jolla viimeksi mainittua virallisesti hoidetaan, ilmenee valtiovallan suhtautumisen turvallisuutemme konkreettisiin varmistamiskeinoihin. Kansalaisten valmius tukea valtion johdon omaksumaa turvallisuuspoliittista linjaa heijastuu vuorostaan heidän asennoitumisessaan kysymyksiin, jotka koskevat puolustuskyvyn tarpeellisuutta ja yleensä puolustautumishalua.

Tämän tutkimuksen mukaan n. 4/5 suomalaista katsoo maamme voivan

pysyttäytyä sotien ja selkkausten ulkopuolella paremmin, jos sillä on puolustusvoimat kuin jos näitä ei lainkaan olisi. Vain 10 % vastaajista arvioi puolustusvoimien puuttumisen suotavaksi asiaksi. Mielipiteissä on jonkin verran eroja eri sosiaaliryhmien kesken. Suurin kannatus puolustusvoimilla on ylimässä ryhmässä ja pienin työväestössä (92 % ja 71 %).

Vastaavasti niitä ilman arvelee voitavan tulla toimeen vain 2 % ylimmän ryhmän haastatelluista, kun työväestön piiriin kuuluvista vastaajista tätä mieltä oli 14 %. Ruotsinkieliset eivät tutkimuksen antamien tulosten perusteella vaikuta aivan yhtä vakuuttuneilta puolustusvoimain tarpeellisudesta kuin suomenkieliset. Asuinpaikan perusteella tarkasteltaessa osoittautuvat helsinkiläiset kaikkein puolustusvoimain tarpeellisimmiksi. SKDL:ää lukuunottamatta eri puolueiden kannattajiin lukeutuvat näyttävät olevan yli 80 prosenttisesti sitä mieltä, että puolustusvoimat tukevat selkkausten ja sotien ulkopuolella pysymisen mahdollisuuksia. SKDL:n kannattajien kohdalla tätä mieltä olevien prosenttimäärä on 57. Erityisen mielenkiintoista on todeta, että ne, jotka viime sodissa ovat palvelleet kenttäarmeijassa, näyttävät pitävän puolustusvoimia tarpeellisimpina (84 %) kuin ne, jotka eivät sotien aikana ole lainkaan olleet puolustusvoimien palveluksessa (77 %).

Samansuuntainen ja itse asiassa ehkä vielä myönteisemmin omaksumaamme ja ylläpitämäämme järjestelmää puoltava on kansalaisten suhtautuminen, kun kysymyksessä ovat toimenpiteet, jotka tarkoittavat siviiliväestön suojelua mahdollisen sodan tuhojen varalta. 84 % vastaajista pitää näet väestönsuojelua tarpeellisena. Vastustajia on 12 %. Mielipiteet noudattavat varsin pitkälle samansuhteista jakaantumista kuin kannanotoissa puolustusvoimain tarpeellisuuteen.

Erittäin selvän kuvan suomalaisten halusta puolustautua tuo vastaus tiedusteluun, joka koskee suhtautumista alueellemme mahdollisesti suuntautuvaan hyökkäykseen. 71 % kaikista vastaajista on sitä mieltä, että meidän olisi puolustauduttava jokaista hyökkäystä vastaan, siis riippumatta siitä, mistä suunnasta hyökkäys tulee. Tässä yhteydessä kannattaneet todeta lisäksi, että miesten puolustushalukkuus on suurempi kuin naisten ja että sotien aikana kenttäarmeijassa mukana olleet ilmaisevat voimakkaampaa puolustusvalmiutta kuin kotirintamalla toimineet. Eri ikäryhmien kesken ei sen sijaan ole osoitettavissa mitenkään mainittavia eroja. Yleisesti tulos on tulkittavissa osoitukseksi siitä, ettei osallistuminen sotatoimiin sanottavastikaan vähennä puolustushalukkuutta, vaikka tällaisia väitteitä onkin esitetty. Sen sijaan on toistaiseksi selvittämättä, mitä ajallinen etäntyminen sotien vuosista on vaikuttanut asenteisiin.

7) Suhtautuminen puolustusvoimiin

Suhtautuminen maanpuolustukseen näyttää jossain määrin vaihtelevan sen mukaan, millaisia konkreettisia uhrauksia sen hyväksi kansalaisten olisi tehtävä. Tässä yhteydessä voidaan viitata myös siihen jo aikaisemmin esille tuotuun tosiasiaan, että asenteet ovat toisaalta tunne- ja toisaalta harkintaväritteisiä. Niinmuodoin asian »etäisyys» tai vastaavasti »läheisyys» on monesti myös vaikuttamassa kannanottoihin, samoin se, onko vaadittava uhraus luonteeltaan taloudellinen vai muulla tavoin vaikuttava.

Kysymys maanpuolustukseen annettavien määrärahojen suuruudesta on keskeisesti taloudellinen puolustuslaitoksen kilpaillessa varojen saannissa monien muiden tarpeelliseksi arvioitavien sijoituskohteiden kanssa. Suoritetun tutkimuksen mukaan puolustusmäärärahojen korottamiseen suhtaudutaan varsin pidättyvästi, vaikka itse puolus-

tuskykyä useissa tapauksissa pidetään välttämättömänä. Määrärahojen korottamisen kannalla on vain 17 % haastatelluista. Jokseenkin saman verran eli 16 % suosittelee niiden supistamista, kun taas 55 % haluaa pysyttää ne entisellään. Selvimmin puoltavat korottamista ylipäätän sosiaaliryhmään kuuluvat, ja voimakkaimmin kannattavat niiden vähentämistä vuorostaan työväestöön sijoittuvat.

Erot kieliryhmien kesken eivät näytä olevan mainittavat, eivät myöskään erot eri asuinalueiden kesken. Poikkeuksen tässä suhteessa tekee kuitenkin Helsinki, jonka asukkaat muita voimakkaammin ovat valmiit korottamaan puolustusmenoja (28 %). Melko selviä eroja on eri puolueeryhmiin lukeutuvien kesken. Niinpä kun määrärahojen lisäyksiä puoltaa porvarillisten puolueiden kannattajista kokonaista 31 %, on vastaava luku SKDL:n kannattajien kohdalla vain 6 %, ja näiden määrärahojen vähennyksen kohdalla ovat luvut melkein pä vastakkaiset.

Kulloinkin käytettävissä olevien määrärahojen ohella on ilmeisesti puolustusvoimissa annettavan koulutuksen laadulla vaikutusta niiden tehoon. Määrärahoilla hankitaan ennen kaikkea välineet, kouluttamalla annetaan taito. Mielipiteet puolustusvoimain koulutuksen tasosta heijastavat näin ollen osaltaan käsityksiä siitä, missä määrin on paikallaan tiukan tulen luottaa sotilaittemme taitoon. Kun haastatelluista yhteensä 80 % pitää puolustusvoimiemme koulutusta joko erittäin hyvänä tai hyvänä, lienee tämä katsottava melkoiseksi tunnustukseksi. Jälleen tässä yhteydessä voidaan panna merkille, että ne, jotka ovat sodan aikana palvelleet kenttäarmeijassa, antavat koulutuksesta myönteisemmän kuvan kuin ne, jotka eivät ole olleet mukana viime sodissa (yhteenlasketut prosenttiluvut 87 sekä 77). Eri-

ikä- ja puolueeryhmiin lukeutuvien mielipiteiden kesken sen sijaan ei ole merkittäviä eroja.

Käsityksiin puolustusvoimien tasosta antaa lopuksi myös valaistusta suhtautuminen kysymykseen, joka koskee asevelvollisuuden suorittamisesta saatavaa hyötyä. Kun yhteensä 88 % haastatelluista on sitä mieltä, että asevelvollisuuden suorittamisesta on nuorille miehille joko erittäin paljon tai melko paljon hyötyä, voitaneen näin ilmaistua kanta tulkita merkiksi siitä, että puolustusvoimain koulutukseen yleensä asennoidutaan huomattavan myönteisesti. Tämä myönteisyys on luonteenomaista lähes kaikille »laidasta laitaan», vaikka ymmärrettävästi jälleen eri puolueeryhmien kannattajiin lukeutuvien kesken onkin nähtävissä myös suuntaa ilmaisevia eroja. Kuitenkin vain 10 % vastaajista on sitä mieltä, että asevelvollisuuden suorittamisesta on melko vähän tai ei juuri lainkaan hyötyä.

IV Johtopäätelmiä

Pyrittäessä yhteenvetomaisesti päättelemään, millaisen kuvan suoritettu tutkimus antaa suomalaisten maanpuolustus- ja puolueettomuusasenteista vuoden 1964 ensi puoliskolla, on tutkimusmenetelmän huomioonottaen pidettävä mielessä, että ensi kädessä on kysymys haastateltujen »pintamielipiteistä». Vaikka samoja perusasenteita on pyritty selvittämään useiden rinnakkaisien ja toisiaan kontrolloivien kysymysten avulla, on mahdollista, että pohjimmaiset asenteet, joista annetut vastaukset ovat heijastumia, ovat vielä osaksi jääneet peittoon. Suoritettava yksityiskohtainen analyysi osoittaneet, missä määrin näin on ollut todella laita. Seuraavat päätelmät näyttävät kuitenkin käytettävissä olevan aineiston pohjalta oikeutetuilta.

Johtopäätelmät

Yleiskuva väestön asenteista on se, että suomalaiset ovat verrattain tyytyväisiä omaan maahansa ja sen yhteiskuntamuotoon. Tämä on luonteenomaista myös niille väestön ryhmillä ja yhteiskuntaluokilla, jotka omaksunsa poliittisen näkemyksen mukaisesti ilmoittavat pyrkivänsä täällä huomattaviin yhteiskunnallisiin muutoksiin.

Harjoittamamme turvallisuuspolitiikan tukema on kansamme enemmistön voimakas kannatus. Tämä ilmenee toisaalta ulkopoliitikkaamme kohdistuviin hyväksytyin kannanotoin, toisaalta korostuneena lojaalisuutena valtakunnan johdon päätöksille. Kriittisimmin suhtautuvat turvallisuuspoliittisiin ratkaisuihimme ylimmät sosiaaliryhmät, joiden tiedon taso on keskimäärin muita korkeampi ja joiden toimintaintressien on mahdollista suuntautua myös keskimäärin muita useammalle taholle. Asutuskeskusten piirissä kritiikki on voimakkaampaa kuin avoimella maaseudulla; vastaavasti vanhimmat ikäryhmät suhtautuvat harjoitettuun ulkopoliitikkaan arvostelevammin kuin nuorimmat ja keski-ikäiset. Suomen tulevaisuuteen kansakuntana suhtaudutaan yleensä optimistisesti, samoin väestössä vallitsee selvä luottamus siihen, että poliittinen johtomme harjoittamallaan ulkopoliitikkalla voi vaikuttaa maamme kohtaloon. Vakavan kriisin sattua mahdollisuuksiimme pysyttäytyä sen ja nimenomaan sodan ulkopuolella ei kuitenkaan luoteta samassa määrin.

Väestön tiedon tasoa ulkopoliitikkaa koskevissa kysymyksissä ei tutkimuksen antamien tulosten nojalla voida pitää hyvänä. Ylimmissä sosiaaliryhmissä tiedot ovat laajemmat ja täsmällisemmät kuin alimmissä. Eri ikäryhmissä puolestaan vanhemman polven asiantuntemus on yleensä selvästi parempi kuin nuorten ikäryhmien.

Erityisen merkillepantavaa on todeta, että ulkopoliitikkaa ja maanpuolustusta koskevat tiedot tutkimuksen

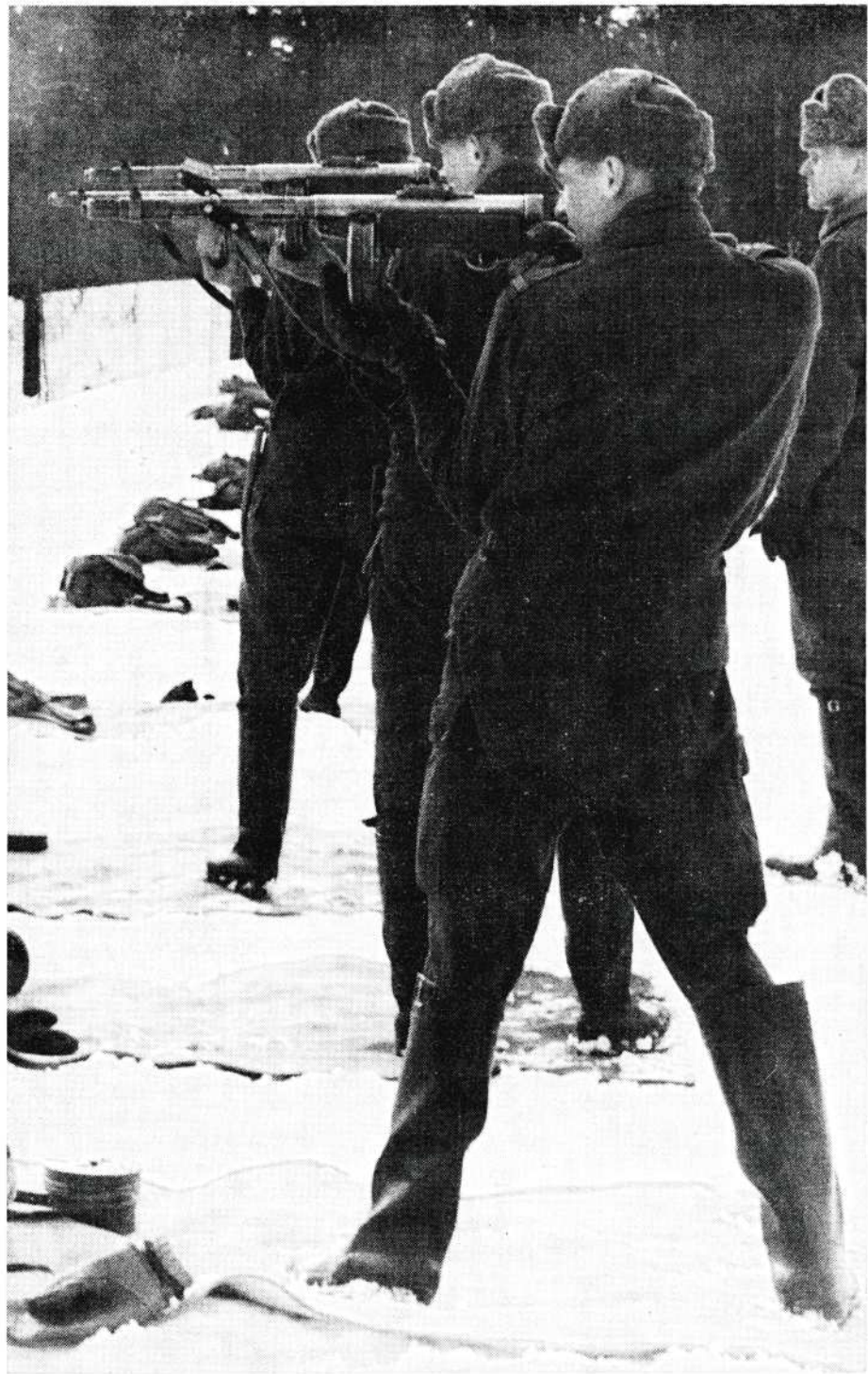
mukaan ovat parhaat niillä alueilla, joilla elintaso on korkea ja yhteydet hyvät ja joilla myös kansalaisten aktiivisuus on suurempi kuin muilla alueilla. Korostuneesti tämä näkyy pääkaupunkilaisten kohdalla, joiden voidaan sanoa omaksuneen varsin nykyaikaisen turvallisuuspoliittisen kokonaisnäkemys.

Kansalaisten asennoituminen maanpuolustukseen vaikuttaa jopa ulkopoliitikkaan asennoitumista myönteisemmältä. Puolustuskyvyn ylläpitämistä pidetään tarpeellisena. Samoin ollaan sitä mieltä, että puolustusvoimat tukevat selkkausten ja sotien ulkopuolella pysymisen mahdollisuuksia. Todetakoon kuitenkin, että poliittisesti SKDL:ään lukeutuvat suhtautuvat muita selvästi kriittisemmin puolustusvoimiin, vaikka heistäkin yli puolet uskoo niillä olevan merkitystä mm. pyrittäessä pysyttäytymään selkkauksista erillään. Siviiliväestön suojelua tarkoittavien toimenpiteiden tarpeellisuuden kannatus osoittautuu mainittavan yksimieliseksi. Aivan erityisesti on syytä alleviivata sitä piirrettä, että halu puolustaa maatamme »kaikkiin suuntiin» ilmaistaan haastateltujen suuren enemmistön voimalla ja että mm. eri poliittisia suuntia kannattavien väliset mielipide-erot tässä kohden ovat pienemmät kuin suhtautumisessa yleensä puolustusvoimiin.

Puolustusvoimien koulutuksen tasoa pidetään yleensä hyvänä, ja mm. eri ikäryhmien käsityksien kesken ei sen suhteen esiinny jyrkkiä eroja. Silti puolustusmäärärahojen lisäämisen kannalla on ainoastaan vajaa viidennes haastatelluista, sama määrä heistä vuorostaan kannattaa puolustusmenojen supistamista.

Yleisesti ottaen näyttää perustellulta pitää Suomen kansaa turvallisuuspoliittisilta käsityskannoiltaan realistisena. Tosin näkemykset ainakin toistaiseksi vielä nojaavat enemmän vaistonomaisiin käsityksiin kuin tutkittuun tietoon. Onkin ilmeistä, että turvallisuuspoliittisen valistustyön tehostaminen maassamme on tarpeen.

**OPPILASKUNTA
HARRASTEIDEN
KAUTTA
VIREYTTÄ**

Reservialiupseerikoulun ainoana tavoitteena ei ole sen koulutusohjelmassa näkyvä sotilaallinen päämäärä, vaan myös nyky-yhteiskunnan vaatimusten mukaisesti kehittäminen kasvatusinstitutiona osaltaan oppilaistaan yhteiskuntakelpoisia, sosiaalisia kansalaisia. Tähän päämäärään pyrittäessä on suunnattava huomio vapaa-aikaan – niin ehkäpä valtaosalta vapaa-aikaan. Muussa tapauksessa sellaisella käsitteellä kuin yksilöllisyys, harraste, rentoutuminen, tasapainoinen yksilö, aktiivisuus, henkinen vireys, aloitteellisuus ei ole mitään yhtymäkohtaa oppilaan arkisen toiminnan kanssa, tai ainakin niiden suhteen ei olla parhaassa mahdollisessa kontaktissa.

Vapaa-aajan harrasteet luovat pohjan edellämainittujen seikkojen sopeuttamiseen tasapainoisesti varsinaiseen työhön, puitteissamme palvelukseen. Tämä on ollut oppilaskuntamme työtarkoituksena.

Nähdäkseni jokainen oppilas on saanut oppilaskunnan toiminnasta ja järjestämistämme tilaisuuksista sitä henkistä ja fyysistä virkistymistä, mitä vaativa ja rasittava palveluksemme vastapainokseen tarvitsee.

Mielestäni sellainenkin paljon aikaa vievä tehtävä, kuin oppilaskunnan kuraattorin, voi olla paljon antava ja miellyttävä, sen Te Oppilaat olette toiminnallenne saaneet aikaan.

Kiitokset oppilaskunnan parissa kokemistani miellyttävistä hetkistä osoitettuna hallitukselle ja jäsenille.

Kuraattori
luutnantti Erkki Vallius

ESIMIES JA ALAINEN

Esimiehellä on täällä puolustusvoimissa alaiseensa nähden ehdoton käskyvalta, mitä sana käskynalainen hyvin kuvastaa, eikä hänen siksi tarvitse ottaa huomioon, miten alaiset häneen suhtautuvat ja mitä he häneltä vaativat. Hän vain nojautuu ehdottoman käskyvaltansa hänelle suomaan auktoriteettiin, käskää ja asiat sujuvat hänen haluamallaan tavalla. Kuitenkin, ollakseen hyvä esimies, ja sen maine sananhan voivat antaa vain alaiset, täytyy johtajan ottaa sopivassa määrin huomioon käskynalaisen häneen kohdistamat odotukset ja vaatimukset.

Alainen vaatii hyvältä esimieheltä ennenkaikkea ehdotonta oikeudenmukaisuutta ja tasapuolisuutta, kukaanhan ei tahdo olla toisia huonommassa asemassa ja siksi odotetaan samanlaista suhtautumista eri miesten tekemiin rikkeisiin, kuin myös kiitoksen tasapuolista jakamista hyvistä suorituksista. Eniten odotetaan kuitenkin, että esimies arvostelee itseään samoin perustein kuin alaisiaan ts. hän vaatii itseltään vähintään yhtä paljon kuin alaisiltaan ja erittäinkin, hän uskaltaa myöntää erehdyksensä. Ohjesääntö määrää, ettei esimies saa peruuttaa annettua käskyä ellei se ole aivan välttämätöntä. Tämän määräyksen tarkoitus on aivan ilmeinen: jos esimies peruu käskynsä, alainen huomaa, että tämä on ollut väärässä ja tällä taas on sotilaallisen kurin kannalta huono vaikutus. Tämä on kieltämättä

totta, mutta toisaalta, jos esimies myöntää olleensa väärässä niin vaikka kuri tästä vähän kärsisikin, hän erehtyväisyytensä myöntämällä tuo itsensä lähemmäksi alaisiaan ja täten parantaa yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ja joukkohenkeä. Kurin ja joukkohengen välinen suhde onkin nuoren, aloittelevan johtajan vaikeimpia ongelmia.

Alussa kuri luo toisilleen vieraisiin yksilöihin joukkohenkeä ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ja muodostaa siten yhteinäisen joukon. Kun joukon yhteishenki ja luottamus johtajaan ovat lisääntyneet riittävästi, voidaan kuria höllentää, ja niin tuleekin tehdä, miten paljon, se riippuu joukosta ja sen johtajaansa kohtaan tuntemasta kunnioituksesta, ja siinä juuri on asian vaikeus.

Alainen odottaa esimieheltään myös pystyvyyttä ja varmuutta. Esimiehen tulee voida näyttää, että hän hallitsee alaisiltaan vaatimansa asiat ja tilanteen vaatiessa hänen on epäröimättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin. Kaikenlainen turha näpertely ja sanokaanyhyvämielletmitäminäteen-tyyli ovat hallaa kurille ja alaisen esimiestään kohtaan tuntemalle kunnioitukselle.

Monet luulevat, että löysä esimies, joka ei mitään vaadi, on myös hyvä esimies. Tämä käsitys on syntynyt varusmiehissä, jotka tahtovat päästä ruotuväkiäikansa mahdollisimman helpolla, eikä pidä paik-

kaansa. Päinvastoin, jos esimies vaatii paljon, ei kuitenkaan liikaa, ja vaatii oikealla tavalla ja antaa hyvästä suorituksesta varauksettoman tunnustuksen, niin hän saavuttaa alaisensa kunnioituksen, kun taas hiljainen nyhrääjä, joka ei viitsi tai ei uskalla mitään vaatia, saattaa kylä olla alaisensa suosiossa löysäkätisyytensä ansiosta, mutta hyväksi johtajaksi häntä tuskin sanotaan, koska alaisille jää kuva, ettei hän osaa asiaansa.

Tässä kirjoitelmassani olen tähdentänyt sitä, että esimiehen on pyrittävä saamaan itselleen alaisensa luottamus ja kunnioitus. Tällä en suinkaan tarkoita sitä, että esimiehen täytyy keinolla millä hyvänsä päästä alaisensa suosioon, vaan että hän omista vaatimuksistaan tinkimättä ottaa huomioon alaisensa odotukset ja vaatimukset.

On kaksi äärimmäistä johtamistapaa, joista toinen perustuu ehdottomaan käskyvaltaan ja ankaraan kuriin ja toinen alaisen suosion voittamiseen ja pikeminkin johdatteluun kuin johtamiseen. Näitä kahta järkevästi yhdistelemällä esimies saattaa päästä siihen, että alaiset sanovat toisille »Meillä on hyvä alikessu», tai »Siinä vasta pätevä koku» ja tähän meidän pitäisi pyrkiä.

Maisteri Terho Könönen

KARJALAN JÄÄKÄRIPATALJOONAN KILTA

Vakinaisessa väessä asevelvollisuuttaan suorittava nuorukainen on tempaistu tavallisesti ensi kertaa elämässään irti varsinaisesta kasvuympäristöstään täysin outoihin oloihin. Sotilas- ja kasarmielämä sulkee piiriinsä vuodeksi joukon eri paikkakunnilta, ammasteista, kodeista lähtöisin olevia nuoria miehiä. Yhteiset vaivat ja vastukset sekä ilon aiheetkin rinnan kovan koulutuksen kanssa lähentävät yksilöitä toisiinsa ja luovat pohjan toveruudelle ja ystävyydellekin, jotka voivat jatkua myöhemmin läpi elämän.

Ruotukaveruuden kestävyys on oppinut tuntemaan jokainen täyteen ikäänsä ehtinyt suomalainen mies, joka miltei poikkeuksetta jäljestä päin kaihoten muistelee elämänsä huolettomimpana jaksana varusmiesaikaansa. Karjalan Jääkäripataljoonan killan yhtenä tarkoituksena onkin toimia yhdyssiteenä ruotukavereiden kesken myös reserviin siirtymisen jälkeen.

Hyvin organisoidussa joukossa syntyy kilpailua paremmuudesta sen osien kesken. Jokaiselle tuttua on ryhmien, jouk-

kieitten ja ennenkaikkea komppanioitten välinen kilpailu mitä moninaisimmissa muodoissa ja lajeissa. Siinä joukon jokainen jäsen samaisaa itsensä yksikköön, josta johtuen hän tuntee sen menestyksen omina voittoinaan. Samalla tavoin oman joukko-osaston arvon kokee jokainen siinä palveleva omassa itsetunnossaan. Tämä joukko-osastohenki samoin kun aselajin henki on voimakas jääkärijoukoissa ja erityisesti Karjalan Jääkäripataljoonassa. Jokainen tässä uljaassa joukko-osastossa palveleva tuntee ylpeyttä siitä, että on käynyt miesten koulun juuri tiukasta kuristaan ja rankasta koulutuksesta kuulussa pataljoonassa. Eihän kukaan siviiliin päästyään ole kerskunut palvelusaikinsa helpvoudella.

Koska me siis tunnemme oman itsetuntemme saavan vahvistusta siitä että olemme palvelleet Karjalan Jääkäripataljoonassa, miksi emme sitten kokoontuisi yhteisten tuntojen ja muistojen merkeissä. Tähän tarjoaa mahdollisuuden juuri Jääkäripataljoonan Kilta.

Ltn Tanskanen

PUNAINEN RISTI VALKEALLA POHJALLA

Eräs Kansainvälisen Punaisen Ristin toimintaa esittelevä elokuva on lainannut nimensä otsikoksi tälle kirjoitukselle. Tuskinpa on olemassakaan ihmistä, jolla ei olisi jonkinlaista käsitystä tästä maailmanlaajuisesta ensiapu- ja valmiusjärjestöstä. Monet haluaisivat kuitenkin varmasti tietää siitä enemmän ja seuraavassa onkin tarkoitus lyhyesti valottaa Punaisen Ristin syntyä ja sen monipuolista toimintaa, joka kaikissa muodoissaan on lähitöisin samasta perusajatuksesta – keskinäisen auttamisen ja ihmisten välisen yhteisvastuun ajatuksesta.

Punainen Risti sai alkunsa taistelukentältä. Vuonna 1859 iskiivät itävaltalaiset ja ranskalaiset yhteen Solferinossa Pohjois-Italiassa. Tämä taistelu oli eräs vuosisadan verisimpiä ja sitä joutui seuraamaan mm. nuori sveitsiläinen liikemies Henri Dunant. Taistelun kestäessä hän järjesti taistelukentän läheisyydessä olevaan kirkkoon tilapäissairaalan, jossa eräiden vapaaehtoisten avustamana huolehti niin ranskalaisten kuin vangeiksi otettujen itävaltalalaistenkin auttamisesta.

Taistelun synnyttämät ajatukset Dunant

julkaisi kirjassaan »Solferinon muisto», joka ilmestyi v. 1862. Tämän kirjan pääajatuksia olivat:

- rauhan aikana oli erityisissä järjestöissä koulutettava vapaaehtoisista henkilöistä haavottuneiden hoitajia mahdollisen sodan varalle
- kaikkia haavottuneita oli autettava taksapuolisesti riippumatta siitä olivatko he omia vai vihollisia
- sairaanhoitotyötä tekeviä sotilaita ja vapaaehtoisia oli kohdeltava puolueettomina

Dunantin ajatukset herättivät koko Euroopassa tavatonta huomiota ja jo v. 1864 vahvistettiin nämä periaatteet 12 maan edustajan allekirjoittamana Genevessä.

Perustettavien avustusjärjestöjen ja sodanajan lääkehuollon yhteiseksi tunnukseksi sovittiin punainen risti valkoisella pohjalla. Muhamettilaisissa maissa Punaista Ristiä vastaavaksi perustettiin »Punainen Puolikuu» ja Iranissa taas »Punainen Leijona ja Aurinko», joten nämä kaikki kolme ovat tämän kansainvälisen avustusjärjestön virallisia tunnuksia.

PUNAINEN RISTI – MAAILMANLIIKE

Pienestä alusta kehittyi nopeasti yli koko maapallon ulottuva ja nykyisellään maailman suurin yhdistys. Tämän Kansainvälisen Punaisen Ristin johdossa ovat Punaisen Ristin Kansainvälinen Komitea ja Punaisen Ristin Yhdistysten Liitto, jotka molemmat toimivat Genevessä. Ensimmäin mainittu perustettiin jo v. 1863 ja sen jäseninä on korkeintaan 25 Sveitsin kansalaista.

Punaisen Ristin Yhdistysten Liitto perustettiin v. 1919 ja sen johdossa on kuvernööri-neuvosto, jossa jokaista kansallista yhdistystä edustaa yksi valtuutettu.

Kaikkein korkein yhteiselin on kuitenkin joka neljäs vuosi kokoontuva PR:n Kansainvälinen Konferenssi.

Punaisen Ristin jäsenvaltioita on tällä hetkellä 106 ja niiden yhdistysten yhteinen jäsenmäärä on 194 miljoonaa. Eniten jäseniä on Neuvostoliiton Punaisessa Ristissä, 61 miljoonaa, ja vähiten Hondurasissa, 268 jäsentä. Prosentuaalisesti eniten jäseniä on Filippiineillä, jossa 51 % maan asukkaista eli 16,7 miljoonaa ihmistä kuuluu yhdistykseen. Pohjoismaissa Ruotsin Punaisen Ristin jäsenmäärä on suurin, 586 000. Suomessa vastaava luku on 177 000, Tanskassa ja Norjassa hiukan pienempi ja Islannissa 4 800.

SUOMEN PUNAINEN RISTI JA SEN TOIMINTA

Suomessakin oivallettiin varhain Henri Dunantin aatteiden merkitys ja 7. 5. 1877 Helsingin Raatihuoneella pidetyssä kokouksessa perustettiin »Suomen Yhdistys Haavoitettujen Ja Sairasten Sotilaiden

Hoitoa Varten». Yhdistys toimi alusta pitäen PR:n periaatteiden mukaan ja oli suurena apuna haavoittuneille jo vapausodan aikana. Maamme itsenäistyttyä yhdistyksen nimi muutettiin Suomen Punaiseksi Ristiksi ja seuraavana vuonna PR:n Kansainvälinen Komitea hyväksyi sen kansalliseksi yhdistykseksi.

Vuonna 1922 valittiin järjestön puheenjohtajaksi vapaaherra, kenraali Mannerheim, jonka johdolla alkoi vilkkaan kehityksen aika. Sairaanhoidajareservi perustettiin, kehitettiin erilaista kurssitoimintaa, avustettiin n. 260 000 ihmistä pularuosina 1930-luvulla, perustettiin sairaala ja valmistettiin myös sodan ajan toimintaa. Todellinen SPR:n ensimmäinen tulikoe oli sotavuosina 1939–1944. Tällöin se avusti kenttäarmeijaa lukuisin kenttäsairaaloita, sairaanhoidajareservillä, sairausautoin ym. välinein. Myöskään siirtoväkeä ja sotainvalideja ei unohdettu.

Sodan jälkeen palattiin rauhanajan toimintamuotoihin. Järjestön rakenne muutettiin perusteellisesti. Nykyään Suomi on jaettu 15 piiriin, jotka puolestaan yli 600 osastoon. Käytännöllisen työn johdossa on keskushallitus sekä pääsihteeri. Sääntömääräinen korkein elin on Yleiskokous, jossa valitaan SPR:n neuvosto. Jäsenten yhdyssiteenä on järjestön lehti »Suomen Punainen Risti». Yksi SPR:n Karjalan piirin osastoista on toiminut vuodesta 1955 alkaen Ylämyllyllä. Osaston johdossa on puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 4 varsinaista ja 4 varajäsentä käsittävä johtokunta. Ylämyllyn osaston puheenjohtajana toimii nykyään luutnantti Erkki Vallius ja osaston jäsenmäärä oli v. 1966 noin 250. Kuten luon-

nollistakin, Ylämyllyn osasto tukeutuu toiminnassaan voimakkaasti Ylämyllyn varuskuntaan ja yhteistyöstä on varmasti molemminpuolista hyötyä.

Sodanjälkeisinä uusina toimintamuotoina ovat SPR:n toimintaan tulleet mm. vanhusten huolto, toiminta nuorison parissa ja veripalvelutoiminta, joka vuodesta 1949 on ollut yksin SPR:n hoidossa. Muusta toiminnasta mainittakoon edelleen, että SPR:n toimesta maassamme järjestetään vuosittain mm. satoja ensiapukurssia, suoritetaan tuhansia sairaskuljetuksia, koulutetaan väestönsuojeluhenkilöstöä, annetaan sosiaalista apua onnettomuussien uhreille ja heidän omaisilleen, järjestetään lomaleirejä suuriperheisille aidoille jne.

Suurimittainen toiminta vaatii tietysti paljon varoja. Tuloja saadaan mm. monenlaisesta myyntitoiminnasta, arpajaisista, raha-automaattivaroista, lahjoituksina ja jäsenmaksuina. Terveystoiminta vaatii menoista eniten, suuren osan vievät myös sosiaali-, nuoriso- ja valistustyö. Mainittakoon vielä, että ulkomaisiin avustustoimenpiteisiin käytetään vain kutakin tapausta varten erikseen kerättyjä varoja. Suurin tähänastinen SPR:n ulkomaan apu oli Unkariin v. 1956–57 ja suuruudeltaan 260 milj. vmk.

Punaisen Ristin tehtävänä on osoittaa, ettei lähimmäisenrakkauden henki ole vielä kokonaan kadonnut. Riippumattoman, puolueettoman ja yleismaailmallisen järjestön jäsenenä ja sen työtä tukemalla jokainen meistä voi osaltaan olla vastuussa ja auttaa apua tarvitsevia. Näin voimekin yhteisesti todeta:
Juuri sinä olet Punainen Risti!

Tulta...

KUVIA SOTAHARJOITUKSESTA

pitkä, valkea jono muodottomia hahmoja polkypyörien selässä. huurteen ja jään peittämiä kasvosuojuksia, joiden keskellä vain silmät elävät. jollakin ne eivät enää näe edellä ajavaa, mutta on paljon muita, enemmän muita, joiden ponnistelun sumentamat silmät eivät silti ole sammuneet.

kaunista, kylmän kaunista elämää hyttävässä pakkasaamussa. tajuan sen välähdyksenomaisesti säpsähdyksenä konemaisesta polkemisesta ja konemaisista ajatuksista, jotka pyrkivät suggeroimaan minut. edelläni ajava kyyristynyt, huurupilviä hengittävä jono aseinen ja varusteinen hämärtävässä aamussa on kuin unta. ei tuolla nauhalla voi olla päämäärää todellisuudessa, sillä sehän on kuin itse ikuisuus, sehän on kuin lentävä hollantilainen, samalla lailla tuomiitu kulkemaan ikuisesti maan päällä kenenkään näkemättä, yhtä vääjäämättömästi, yhtä päämäärättömästi, huuruten kuten nytkin, yhtä valkeana, yhtä lumoavana, yhtä unenomaisena.

mielikuvitukseni leikkii hurjilla fantasioilla, mutta aamun kirkastuessa päiväksi unikuvat katoavat ja minulla, tällä jonolla onkin päämäärä ja sen takana

vain suuri arvoitus. polkeminen ja väsymys ovat konkreettista todellisuutta, tuosta tien varrella seisoo lumipukuinen, joka ei ole jaksanut. jalat alkavat jäykistyä, silmät sumentua ja ajatusmaailmaan mahtuu enää vain itsepintainen halu pitää edellä ajavan väsymättömältä tuntuva selkä näkökentässä. sitten äkkiä hurja loppukiri, helpotus ja nousu pyörältä.

ensimmäinen yö. edessäni rauhoittavan lämmin kamina. lisään puun silloin tällöin pitääkseni punerrusta yllä. minut valtaa pakottava yhteenkuuluvaisuuden tunne teltan lumilattialla kenttäpatjojensa päälle mielikuvituksellisiin asentoihin käpertyneitä tovereitani kohtaan, minä en tunne heitä, eivätkä he tunne minua, mutta marssin jälkeen heidän lumipukunsa olivat jäätyneet panssariksi kuten minunkin ja heidän kasvosuojuksistaan kasvoi jääpuikkoja kuten minunkin kasvosuojukseksi ja tuo jää yhdisti meitä. kaminan lämmössä on hyvä olla. ruumiistani irtautuen nousen kevyesti teltan katon läpi ulos hyttävään pakkaseen jättäen alapuolelleni jäätyneen vartiomiehen ja kuun valaiseman, ahdistavan kauniin maiseman. kohoan kirkkaalle tähtitaivaalle pilvilinnoihin, joita tänä yönä hallitsee – ykseys.

sitten aamulla repivä herääminen todellisuuteen väärän hälytyksen muodossa ja pari katkeran kylmää tuntia pelkän nuotion hyvin vähäisessä lämmössä ajatukset ja ruumis jäässä, sitten liikkeelle lähtö, eikä ahkio ole koskaan painanut niin paljon, kuin tuon muutaman kilometrin peräytymisvaiheen aikana. on liian kylmä, pystytämme teltat keskipäivällä ja sotaharjoitus keskeytetään. muutama lämmin tunti teltassa, epävarmuutta, arvailuja ja sitten marssikäsky. lastaamme ahkiot telttoineen autoihin ja lähdemme hiittämään epätietoisina tavoitteesta, mutta varmoina siitä, että matka on pitkä.

en tiedä, kuinka pitkään olemme jo hiittäneet, enkä sitä kuinka paljon on vielä edessä. ajan ja matkan taju on ka-

donnut jo kauan sitten. maailmaani mahtuu vain edessäni keikkuva reppu ja tietoisuus siitä, että jos jään siitä jälkeen, olen hävinnyt. päässäni pyörii ajatuksia ja hokemia, jotka vaikuttavat mielipuoilsilta herätessäni joskus tajuamaan niiden merkityksen. yllätän itseni monesti konemaisesti hokemasta jonkun tutun laulun tai runon yhtä säettä uudestaan ja uudestaan loputtomiin tai totean käyttäväni koko henkistä keskittäytymiskykyäni palauttaakseni mieleeni jonkun tapahtuman tai tilanteen menneisyydestä, tapahtuman, jolla ei ole mitään merkiliystä eikä arvoa. – ja sitten, kuin salaman välähdyksenä tajuan taas yhtäkkiä ympäristön ja pysytyn erkanemaan hikisestä ja väsyneestä ruumiistani ja näkemään muutaman mieltäylentävän hetken aikana kauneutta, jonka arvo antaa minulle voimaa kestää eteenpäin. näky on, jos mahdollista, vieläkin epätodellisempi kuin eilen aamulla. hangelle lankeava täysikuun valo saa lumipukuiset miehet näyttämään aaveilta, kun he lisäksi liukuvat eteenpäin miltei äänettömästi. hiljaiseksi mykistyneenä ihailen tuon pienen elävän liikkeen valtavaa tehovaikutusta muuten absoluuttisen liikumattomassa valkeudessa.

marssi on ohi. seison vartiossa rinteellä, jonka alapuolella kohoavat telttojen savut. tällä hetkellä ymmärrän ja uskon täysin sen, että jotkut ihmiset menettävät järkensä katsellessaan täysikuuta. näkyvissäni olevien kahden teltan savut kohoavat kohtisuoraan ylös kohti kuuta, joka paistaa kahden huurteisen koivun latvuksien lomasta. Ajattomuus ei ole minulle enää mikään abstrakti käsite vaan tunnelma, jonka aistin selvästi niin silmilläni kuin sielullanikin. tunnen itseni äärettömän pieneksi, tarpeettomaksi, mutta myös hyvin onnelliseksi, sillä juuri tämä hetki on minun sininen hetkeni. en huomaa pakkasta ennenkuin joku tulee vaihtamaan vartion, enkä saa rukkasia irti konepistoolin piipusta, nukun teltan lämpimään tietoisena siitä, että huomenna lähdemme kotiin – koululle.

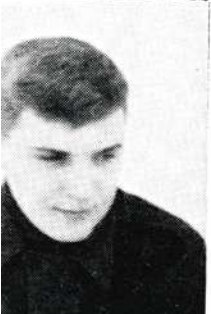

KIVÄÄRILINJA

Tupa Kuhmo

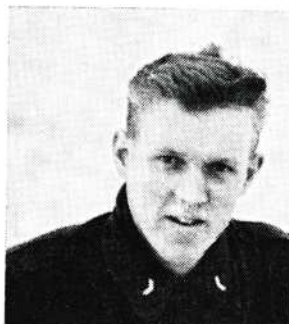
Vilamo Markku
45 tekn.yo
Helsinki

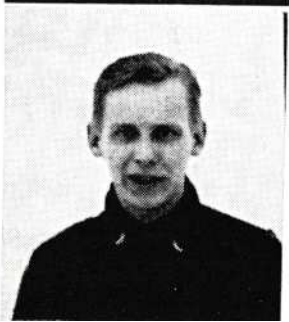
Sallas Urpo
45 yo
Helsinki

Harju Timo
45 opisk.
Hyvinkää

Heikkinen Taisto
47 opisk.
Sotkamo

Heikkinen Martti
45 autoasentaja
Kajaani

Sundqvist Veikko
45 kirjaltaja
Kajaani mlk

Piirainen Unto
45 ylösottaja
Kajaani mlk

Seppänen Esko
45 varaosamyyjä
Kajaani

Valkonen Esko
45 yo
Helsinki

Huttunen Matti
46 merkonomi
Kerimäki

Tupa Ilomantsi

Salmio Antti
44 hammaslääket. yo
Helsinki

Vaahtera Kari
45 yo
Helsinki

Suomela Jukka
46 oik.tiet. yo
Helsinki

Koski Antero
45 merimies
Utajärvi

Lepistö Martti
45 yo
Helsinki

Salo Heikki
46 oik.tiet. yo
Helsinki

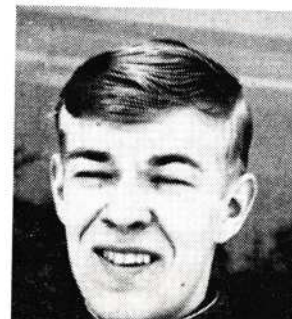
Selenius Jouko
45 yo
Helsinki

Hyttinen Reino
46 muusikko
Juojärvi

Ruotsalainen V
45 rak.työm.
Kajaani

Wallenius Ossi
45 yo
Helsinki

APUkouluttajat

Alik Aaltonen
Krh-linja

Alik Karjalainen
III joukkue

Alik Itäranta
Pst-linja

Alik Ihalainen
I joukkue

Alik Lavikainen
Viestilinja

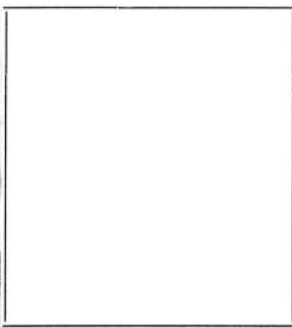

Alik Moilanen
Tväl au

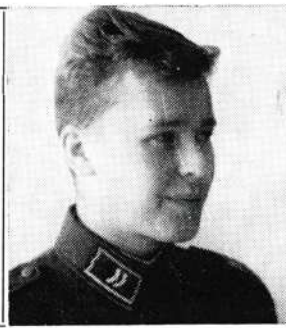
Alik Mertanen
II joukkue

Alik Halonen
urh au

Alik Tammela
urh au

Alik Pouta
Tsto-au

Täyttäkää oikein

Alik Hara
Krh-linja

Kouluttajat

Kapt Selin
koulun johtaja

Ltn Vallius
Pst-linja

Ltn Tanskanen
Krh-linja

Ltn Suvinen
I joukkue

Väp Nevanen
Koulun väpeli

Ylik Turunen
II joukkue

Kers Tiilikainen

Kers Smura
Krh-linja

Kers Pelkonen
I joukkue

Kers Mölsä
Viestilinja

Kers Korhonen
III joukkue

Tupa Salla

Koho Heikki
46 yo
Jyväskylä

Paalanen Jouko
46 merimies
Kontiolahti

Buhanist Mikael
45 mat.yo
Helsinki

Fedotoff Leo
45 sähköasentaja
Ivalo

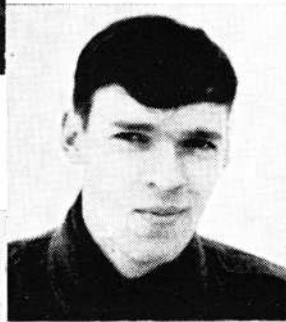
Näätänen Jouko
46 maalari
Värtsilä

Manninen Alpo
47 opisk.
Suomussalmi

Gerdt Matti
44 tiet.kon.ohj.
Helsinki

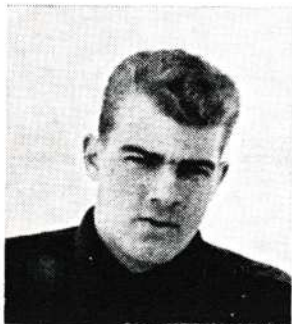
Paatelma Kari
44 yo
Helsinki

Laitinen Oiva
47 opisk
Suonenjoki

Tupa Suomussalmi

Vesterinen Seppo
46 kauppatiet.yo
Suonenjoki

Inkeroinen Esa
45 opisk.
Helsinki

Huttunen Martti
46 oik.tiet.yo
Varkaus

Nissinen Juhani
46 hitsaaja
Kuopio

Rintakoski Kaj
45 valt.yo
Helsinki

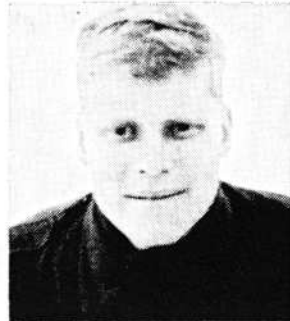
Korsisaari Timo
44 yo
Nurmijärvi

Olkinuora Matti
45 yo
Helsinki

Kekäläinen Kaarlo
46 maanviljelijä
Tuusniemi

Hautamäki Ismo
48 muusikko
Polvijärvi

Frösen Klaus
45 oik.tiet.yo
Helsinki

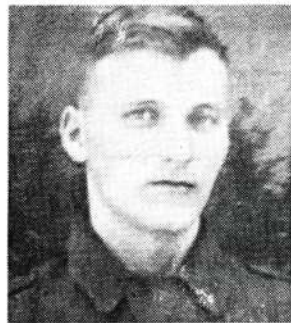
Tupa Kollaa

Hyttinen Raimo
viilaaja-asentaja
Ilomantsi

Varis Jouko
45 putkiasentaja
Joensuu

Peltonen Pentti
45 työmies
Ilomantsi

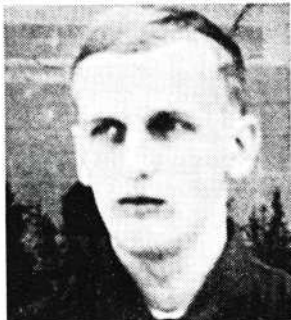
Reinikainen Pauli
45 liikeapulainen
Kontioranta

Turunen Heimo
45 maanvilj.
Kontiolahti

Pöyhönen Jouko
muusikko
Ilomantsi

Hyttinen Kalevi
45 työmies
Polvijärvi

Kinnunen Aulis
46 yo
Hyrnsalmi

Puimalainen Martti
45 tekn.yo
Pankkoski

Kettunen Kalle
45 työmies
Nurmes

Kettunen Kalle
45 työmies
Nurmes

Tupa Tolvajärvi

Palviainen Matti
45 varastomies
Ilomantsi

Pulkkinen Pentti
45 maanvilj.tekn.
Nurmes

Kangaslahti Urho
39 lääket.kand.
Helsinki

Räsänen Ahti
47 yo
Nilsia

Kariola Esko
45 maatyömies
Liperi

Lemmetyinen Riitta
45 yo
Joensuu

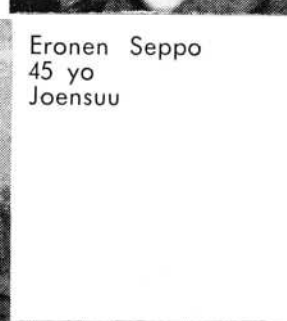
Soininen Sakari
44 yo
Polvijärvi

Pitkänen Oiva
44 yo
Juuka

Saastamoinen Teuvo
45 levyseppä
Liekka

Eronen Seppo
45 yo
Joensuu

Räsänen Pentti
45 merimies
Eno

KRH-LINJA

Tupa Suursaari

Tuoppi Tupa
66 palkinto
Suursaari

Pakarinen Seppo
45 maanvilj.
Rääkkylä

Pasanen Risto
45 opisk.
Juankoski

Hartikainen Niilo
45 maanvilj.
Vehmersalmi

Määtä Pentti
45 opisk.
Sotkamo

Heikkinen Lauri
47 opisk.
Hyrnsalmi

Heikkinen Jouko
46 työmies
Hyrnsalmi

Keinänen Vesa
46 yo
Kontiolahti

Tamminen Raimo
43 yo
Pankakoski

Jantunen Kari
43 oik.tiet.yo
Helsinki

Piipponen Tarmo
45 metsätyömies
Ilomantsi

Elomaa Tapani
45 myyjä
Joensuu

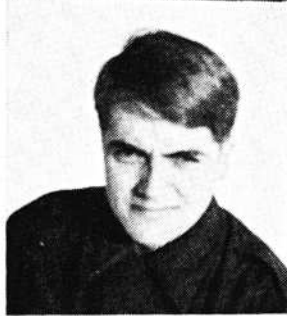
Ihalainen Vesa
45 maanvilj.
Riistavesi

Tupa Summa

Kaartinen Jarmo
46 tekn.yo
Helsinki

Nystén Jukka
45 yo
Helsinki

Tiitinen Raimo
46 opisk.
Kuopio

Pääkkönen Kimmo
45 työmies
Kuhmo

Ohvanainen Pentti
46 fil. yo
Joensuu

Tikkanen Jorma
44 opisk.
Helsinki

Tiitinen Pekka
46 maanvilj.
Leppävirta

kkola Raimo
laitosmies
ansuu

Turpeinen Tapani
47 opisk.
Tuupovaara

Thure Esko
45 maanvilj.
Riistavesi

Laulainen Matti
46 opisk.
Leppävirta

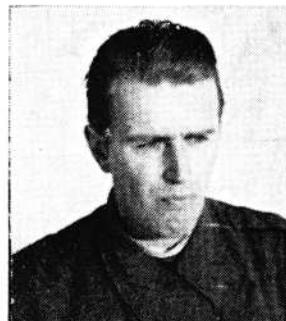
Miettinen Lauri
45 maanvilj.
Juankoski

Tupa Taipale

Artti Martti
44 yo
Helsinki

Toivonen Juhani
45 yo
Helsinki

Hynnen Risto
45 yo
Kajaani

Himberg Juhani
45 fil. yo
Helsinki

Rönkä Väinö
45 yo
Kiuruvesi

Kihlström Kari
46 yo
Jyväskylä

Saarelainen Mauri
45 kirvesmies
Joensuu

VIESTILINJA

Tupa Lemetti

Puhakka Juhani
45 sähköharj.
Kontiolahti

Väistö Heikki
45 maanvilj.
Tohmajärvi

Sistonen Antti
45 yo
Tohmajärvi

Larinen Esko
45 vet.lämmittäjä
Nurmes

Vänskä Juhani
47 opisk.
Liperi

Lappi Heikki
45 opisk.
Outokumpu

Malinen Jouko
45 huoltomies
Kontiolahti

Tervola Paavo
47 työmies
Tohmajärvi

Asikainen Raimo
46 opisk.
Outokumpu

PST-LINJA

Tupa Ahvola

Pietarinen Olavi
45 maanvilj.
Kitee

Kinnunen Pentti
46 maanvilj.
Liperi

Korhonen Taisto
45 kaivosmies
Kuusjärvi

sto Seppo
o
suu

Ikonen Asko
47 opisk.
Eno

Sua Pentti
45 traktorin kulj.
Puolanka

Turunen Johannes
45 galvanoiija
Hallstahammar

Hakkarainen Pertti
45 levyseppä
Tuupovaara

Voutilainen Matti
47 opisk.
Pyhäselkä

Lautava Tapani
44 yo
Joensuu

Airio Mauri
44 yo
Pieksämäki

Tolvanen Terho
44 yo
Joensuu

Tikka Eero
45 maanvilj.
Tuupovaara

Heinonen Juha
44 yo
Helsinki

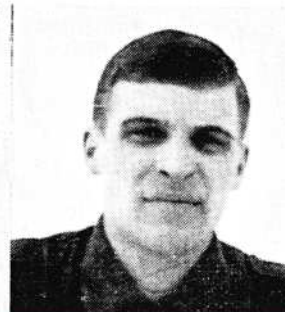
Jeskanen Onni
44 varastomies
Helsinki

Tupa Taipale

Lautanen Veijo
45 sähkömies
Ilomantsi

Koivula Tuomo
45 tehdastyömies
Pielisjärvi

Kosonen Eino
45 myyjä
Joensuu

Oppilaskunta

Ohi on, voimme sanoa ainakin näistä aliupseerikoulun 15 viikosta. Kun joku on ohi niin jää vain muisto. Muistot, jotka meille tästä kurssista jäävät, ovat hyvin monenlaiset: kaunis, mutta mielettömän kylmä talvi, vähitellen leudontuva ja kevääseen kääntyvä sää, rankat jotokset ja riemukkaat lomat antavat oman sävynsä näille siviilissä ylpeillen kerrottaville muisteluille.

Oppilaskunnankin toiminnassa on ollut menestystä ja vastatuulta, mutta kaikista on selvitty, kiitos koulun johtajan, vääpeilin ja kuraattorimme luutnantti Valliuksen suosiollisen suhtautumisen.

Näin kurssin lopussa on helppo hymyillä ja kiittää teitä, esimiehemme, jotka monesti saitte meidät tuntemaan olomme varsin kurjaksi. Teitte hyvää työtä! Näkemiin, ei muistella murheella!

Opp M. Huttunen

Hallituksessa istuivat

puh. joht. opp M. Huttunen

varapuh. joht. opp M. Lepistö

sihteeri opp M. Airio

rah. hoit. opp M. Gerdt

lehti opp J. Himberg

ohjelma opp J. Nysten

Siviilit niskaan meiltä!

Ja puvuista puhuttaessa
oikein valinta on tietysti

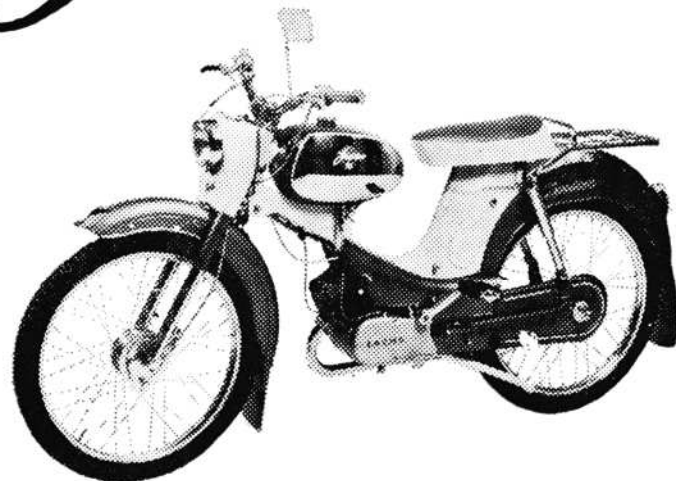
Niitä on saatavana kaikkialla
maamme surimmilla paikka-
kunnilla

Helsingissä Kaisaniemenk. 5

PUKEVA
KAPPA - KESKUS

Kaisaniemenk. **5**

Jupiter

JUPITER 50-MOPEDISSA ON MAAILMAN-
KUULU SACHS-50 M-MOOTTORI. MOLEM-
MISSA PYÖRISSÄ ON TELESKOOPPIJOU-
SITUS. VAAHTOMUOVI- JA JOUSIPEHMUS-
TEINEN ISTUINPENKKI. TÄYSIN KOTE-
LOITU KETJUNSUOJA. VÄRIT: TOPAAS/
HARMAA SEKA KIRKKAANPUNAINEN/
HARMAA.

OHJEHINTA 785,—

S O K - OSUUSKAUPAT
TAVARATALOT

J O E N S U U S S A P K O

kuusi
vuosikymmentä
parempaa
palvelua

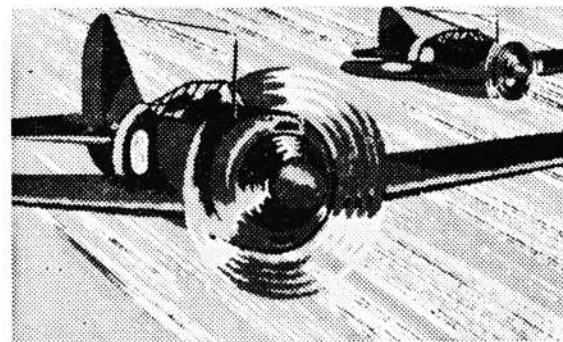
MASIN
AUTO-
VAKUUTUS
POHJOLASTA

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ
POHJOLA

TAVOITTEET
ON AINA
ASETETTAVA
KORKEALLE

Tili osuuskassassa takaa sen, ettei suurempia »suutareita» pääse syntymään oltiinpa sitten armeijassa tai siviilissä.

JOPPE KARHUSEN

uusi romaani

UJELTAVAT POTKURIT

on jännittävä kuvaus kuulon Brewster-laivueen vaiheista jatkosodassa.

287 s. 13/16:—.

2. painos, 8 tuhat

otava

VANHAN MASIN
ELÄKEVAKUUTUS-
YHTIÖ ON
ILMARINEN

HUOMIO!

**1/3 OSAA ELÄMÄSTÄSI
VIETÄT VUOTEESSA**

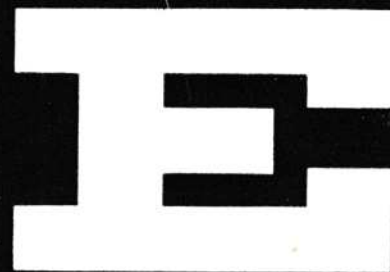
Osta sen vuoksi hyviä vuodevaatteita TURUN VANUSTA.

TUOTANTO PALKITTU 3 kultamitalilla Suomen MESSUILLA.

TURUN VANU

Perustettu 1908 — Liikkeitä:
Helsingissä: 8 myymälää eri puolilla
Turussa: Aurakatu 5
Salossa: Turuntie 3

**OTK-OSUUSLIIKKEIDEN
MYYMÄLÄTUNNUS**

**MYYMÄLÄT
TAVARATALOT**

**MONIPUOLISTA PALVELUA
TERVETULOA E-OSTOKSILLE**

**RUOTUVÄESSÄ
RÄTTIMIKON,
SIVILISSÄ
V A A K S A N
ASUSTEITA**

PKO

KESTOPÄÄLLYSTE

VIRTA & K:NI ASFALTTIALAN TYÖT

KÄHKÖNEN OY

BP-PETKO

K-KAUPPA

paremman palvelun kauppa
merkitsee Teille:

- runsasta tavaravalikoimaa
- laatua ja varmuutta
- uudistettuja sekä uusia
ajanmukaisia myymälöitä
- palveluaittiutta ja
ammattitaitoa

**PÄIVÄN PARHAAT
ASKELEET
VIEVÄT
K-KAUPPAAN**

**MUOTILIIKE
KAIIJA-LIIISA**
Häyrisentie 4 Torikatu 7
Pieksämäki

CANT YHTYMÄ
Pieksämäki - Varkaus

**OY VEIKKAUSTOIMISTO AB
BLAUPUNKT
OY LADY
MUODIN AVAIN
T. I. SAARINEN, MANNERHEIMINT. 132 HKI
LIHAKUNTA, JOENSUU
KESKUSOSUUSLIIKE HANKKIJA
VARATTU**

39/ko

9491/m

Kaupisto Linn

**Joensuun kaupunginkirjasto -
Pohjois-Karjalan maakuntakirjasto**

167N00138164

